

București

Între realizări și necesități

Iancu la Hălmașu de Paul Everac; 1907, poem dramatic; *Țara de unde vin*, montaj literar; *Cind și unul și celălalt merg înainte*, spectacol de muzică și poezie, sunet și lumină, pe versurile Ninei Cassian, alcătuiască o destul de consistentă „recoltă”, cu care Școala populară de artă din București, secția actorie, se prezintă în faza finală a Festivalului național „Cîntarea României”, la Galați. Dintre toate acestea, n-am putut asista (din motive de organizare, independente de voința noastră) decât la unul: *Iancu la Hălmașu*, prezentat de clasa prof. Traian Ailenei, care a fost — sperăm! — exponențial pentru calitatea generală a producțiilor școlii. Am văzut aici oameni de cele mai diferite

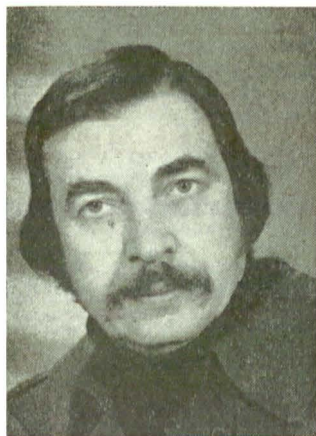
profesiuni — recuziterul Ion Rășinaru, controlorul tehnic Lucreția Costache, eleva Iulia Axinte, electricianul Ion Sora, operatoarea Anca Constantin, la care am remarcat o certă vocație actoricească — oameni pe care-i unește nu numai pasiunea pentru teatru, ci și o efectivă stăpînire a mijloacelor de expresie scenică. Am văzut, în spectacol, mișcare individuală și de grup bine pusă la punct; am sesizat o înțelegere deplină a ceea ce înseamnă relația cu partenerul; am auzit o frazare deopotrivă firească, adecvată scenei, și o dicțiune clară; am auzit o rostire curgătoare, fără opintiri și poticniri, a unui grai ardelenesc colorat. Ceea ce însă n-am prea văzut în sala unde avea loc spectacolul, au fost spectatori: în afara familiilor interpreților am putut număra doar unsprezece copii din cartier. Păcat!

Este un aspect care a revenit și într-o scurtă discuție pe care am avut-o cu profesorul clasei, Traian Ailenei. Faptul că elevii nu — de bine, de rău — unde să repete, înseamnă prea puțin. Actorul se formează mîi ales în contactul viu, direct, cu publicul, care, sancționînd prompt interpretarea ce i se oferă, acționează asupra actorului ca un factor modelator, adesea la fel de important ca pedagogul. Or, elevii-actori ai Școlii popu-

Bacău

Un animator:

Ion Ghelu
Destelnică

Cînd intri în clasa de actorie a Școlii populare de artă din Bacău, înainte de a discuta cu cineva, afli câteva lucruri edificatoare. Pannourile cu fotografii ale actorilor și regizorilor, cu fișe de creație, titluri de spectacole și de recitaluri, vorbesc despre preocupările și rezultatele pasiunii și perseverenței.

În peste douăzeci de ani de muncă, profesorul Ion Ghelu Destelnică a descoperit și îndrumat spre scena românească peste 40 de actori. Irene Flaman și Sandu Simionică (Timișoara), Mircea Florin și Constantin Popa (Iasi), Maria Munteanu (Cluj-Napoca), Ștefan Hagiună și Carmen Maria Strujac (Galați), Gh. Dănilă și Virginia Rogin (Piatra Neamț), Marius Niță (Sibiu), Rozina Cambos, Lucia Boga și Sorin Postelnicu (București), Doina Iacob, Mona Bordeianu Fulga, Diana Lu-

poscu, Mihai Drăgoi, Dumitru Lazăr Fulga (Bacău) și regizoarea Nicoleta Toia, iată cîteva dintre cei care și-au început cariera îndrumați de el.

În momentul de față, frecventează clasele de actorie și teatrologie din București și Tg. Mureș studenții Marilena Popa, Romeo Bărbos, Florin Zăncescu, Maria Teslaru și Tatiana Ionesi, care, de asemenea, au absolvit Școala populară de artă băcăuană, la clasa acestui profesor.

Dar pedagogul nu se mîndrește numai cu cei care au devenit sau vor deveni profesioniști ai teatrului. El este atașat în primul rînd de cei care slujesc mișcarea teatrală de amatori din județul Bacău sau din împrejurimi. Mereu alături de Ilie Mitracă (regizorul Teatrului Popular din Onești), de Leonida Moldoveanu (animatorul formației laureate din Făraoni), de

care sînt privați tocmai de ascenena confruntări, localul din Piața Cosmonauților fiind impropriu (și) din acest punct de vedere. Se simte — spunea prof. Ailenci — tot mai acut nevoia de mult proiectatului și — de ce? — rapid abandonatului studio teatral școlar, care să ofere cursanților nu numai condiții adecvate de studiu, ci și posibilitatea formării, încetul cu încetul, a unui public propriu, dacă nu constant, cel puțin spontan, de la spectacol la spectacol.

Au fi vrut să aflăm mai multe lucruri despre această chestiune, ea și despre altele, de la directorul școlii, prof. Gheorghe Șerban, care, însă, atunci cînd am reușit să-l abordăm, părea cam stînjinit de întrebările pe care i le-am pus și la care am primit doar următoarele răspunsuri: în componența secției de teatru a școlii intră patru clase de actorie, avînd circa 75 de elevi, precum și o clasă de regie, cu 40 de cursanți (titulari: Traian Ailenci, Cornelia Mănescu — șeful catedrei, Yvonne Podoleanu, Sergiu Cioiu și, respectiv, Tiberiu Penția); programa după care se studiază este cea a secțiilor corespunzătoare de la I.A.T.C., adaptată specificului școlii; elevii-regizori, după terminarea cursurilor de doi ani, mai au la dispoziție încă un an pentru pregătirea examenului de diplomă, constînd în montarea unui spectacol. Și cam atît. În plus, Sergiu Cioiu ne-a dat cîteva informații despre spectacolul de sunet și lumină cu care pleca la Galați, dar la ale cărui repetiții — în ciuda promi-

similor ferme — nu ne-a fost dat să asistăm. În schimbul, mult mai documentat în legătură cu aceeași școală(?), pare a fi tovarășul Alexandru Ianculescu, directorul Centrului de îndrumare a creației populare și mișcării artistice de masă al municipiului București, care ne-a vorbit îndelung despre mișcarea de amatori și despre integrarea școlii, prin secția „Brigăzi” (cître care pare, dealtfel, că se îndreaptă întreaga atenție și întregul sprijin al conducerii), în această mișcare. Este, desigur, un capitol foarte important al activității desfășurate de Școala populară de artă, dar nu vedem de ce consolidarea lui ar trebui să pună în umbră celelalte secții, cu atît mai mult cu cît există — după cum am aflat — posibilități financiare suficiente pentru o dezvoltare diversificată.

În încheiere, se impune formularea citorva — nu concluzii — ci întrebări. De ce toată această „discreție”, în jurul secției de teatru a școlii, mai ales că, așa cum am văzut, rezultatele pedagogice și artistice sînt multumitoare? De ce această neglijare a necesităților legate de munca elevilor în școală? De ce această neprincipială și, în definitiv, nejustificată „ierarhizare” a secțiilor?

Știut întrebări la care sperăm că vom căpăta răspunsul — exprimat nu în vorbe, ci în fapte — al cadrelor de conducere, răspuns pe care-l dătoarează, dealtfel, în primul rînd celor care vin aici din pasiune pentru teatru.

Alice Georgescu

Victor Crăciun (îndrumătorul vieții culturale și artistice a sindicatelor din Piatra Neamț), continuă să-i ajute; și nu numai pe ei, dar și pe ceilalți absolvenți. Peste 150 de instructori și aproximativ 200 de actori amatori au deprins tainele teatrului și s-au contaminat de pasiunea de a-l sluji, de la acest om care știe să descopere și să afirme vocația autentică.

Și palmaresul actualei ediții a Festivalului național „Cîntarea României” este edificator în acest sens. Alături de formația de teatru a elevilor de la Liceul „Vasile Alecsandri” (interpreti din clasa de actorie: Lumea Micu, Tuca Andronescu, Radu Bogdan Ghelu, Victor Fernando Călinescu), sînt calificate pentru faza reoubicană colective artistice îndrumate de regizorii amatori Aneta Gorovei (Luizi-Călugăra, cu *Arvine și Popelea* de Vasile Alecsandri) și Val

Mănescu (Bacău, cu un original montaj-artistice), recitatoarea Ana Mengoni laureată a mai multor festivaluri. Tinerii muncitori din întreprinderile băcănuane, elevi ai Școlii populare de artă, Marina Ștefănescu, Dan Ivanovici, Ion Garanda, Elena Bogdan, Alexandra Sava, eleva Suzana Macovei, profesorii Eugen și Nicolae Cucu, Ștefan Severin fac parte din colectivele artistice finaliste, unii dintre ei pregătindu-se să candideze la examenele de actorie ale institutelor de învățămînt superior.

De aici, dintr-o încăpere modestă, cu o istorie de peste două decenii, pleacă spre scenele țării slujitori credincioși, profesioniști sau amatori. Iar profesorul rămîne de veghe lîngă cei ce sînt, în așteptarea celor ce vor veni...

G. G.

Un document din arhiva școlii: foștii elevi Dumitru Lazăr-Fulga, Mona Bordeianu și Gheorghe Dănilă, astăzi actori la Bacău și Piatra Neamț, la ora de improvizatie pe subiecte date: „Compozitorul distrat”.

